

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Malè occupati saltantium pedes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

cantare? Respondet D. Basilii: *Cantus profanos exerces, obli-
tū psalmodum & hymnorum quos didicisti. Mōves pedes, & insanus
saltas, choreas ducis imprudens, cū genua ad Dei & Domini
nostri IESV Christi cultum flectere oportebat. Quod planè fecit
cum socijs Othertus; qui etsi non obliti Psalmodum & hym-
norum, quos fortè nunquam didicerant, tamen diuinos in Ec-
clesia cantus neglexerunt, & profanis cantilenis, tanquam Si-
renes, aures sacras vulnerarunt, eoq̄ue tempore pedes ad nu-
merum mouerunt, quo genua ad Dei & Domini nostri IESV Chri-
sti cultum honorandamq̄ue eius Natuitatem flectere oportebat.*

D. Augustinus, de ijs, qui res sacras non negligebant, sed adi-
bant, & alio tempore tamen in sanctiore loco saltitare consue-
uerant, ita loquitur. *Isti infelices & miseri homines, qui balatio-
nes & saltationes ante ipsas basilicas sanctorū exercere nec metunt,
nec erubescunt, etsi Christiani ad Ecclesiam venerint, pagani de Ec-
clesia reuertuntur, quia ista consuetudo balandi de paganorum ob-
seruatione remansit.* S. Ephræm. *Ubi cithara, inquit, ac chori, &
plausus manuum, ibi virorum tenebra, & mulierum perditio, An-
gelorum tristitia, & diabolifescum. O improbum diaboli consilium.*

Verum est, choreas moderatas in nuptijs, aut amicorum ho-
nestis conuentibus, posse sine peccato institui; periculosum
tamen est saltare, more præsertim Germanico, non solum cle-
ricis & religiosis, quibus choreæ lege Ecclesiastica vetantur,
sed etiam laicis; vix enim vnquam tanta moderatio adhibetur,
vt post epularum lautitias, in mulierum confessu, conspectu,
auditu, & alloquijs, inter puellarum rotationes, apprehensio-
nes, & allubentias, non sit pronissimum inardescere. Ob quam
causam olim, teste Basilio. *Quando sedit populus manducare &
bibere, tunc & surgebat ad ludendum: lusus verò illorum idololatria
erat. Tunc Leuita contra fratres sese armantes ex eis viginti tria
milia ceciderunt, sic enim manus suas, inquit historia, consecrarunt.
Quamobrem vt vidit Moyses choros, iratus est valde, proiecit ta-
bulas, & confregit eas.*

Plura malè simul ac infeliciter saltantium exempla re-
censet Thomas Cantipratensis D. Thomæ Aquinatis æqualis.
Sed non opus est longè petere. Habet & nostra ætas quotidia-
na exem-

S. Basil. homi-
14.

S. Augustin.
serm. 217.

S. Ephræm.
serm. quod
ludicris absti-
nend.

c. Presbyteri
dist. 34. ex c.
Laod. c. 29.

S. Basil. loc.
cit.
Exod. 32. 6.

Exod. 32. 19.

VII.
Thom. Can-
tipr. lib. 2.
Apum. c. 32.

D d d d d 2

na exem-

na exempla. Non enim dicam, illam ipsam Natiuitatis Christi sanctissimam noctem, plurimis puellarum, mulierumq; superstitionibus ac dæmonum adiurationibus transigi; & verò plerumque, quò sacratiora sunt tempora, eò diriora scelera perpetrari, sagasq; & maleficos ad sacrilegas suas choreas conuenire; quid consuetius est & vulgò vſitatus, quàm vt ludi, conuentus, comestationes, saltationes diebus maximè festis instituantur? Ita tempus diuinis cultibus consecratum, diabolicis operibus profanatur. *Ubi enim saltus lasciuus, ait S. Chrysoſtomus, ibi diabolus certè adest. Non enim ad tripudia hæc nobis præbuit Deus, sed vt modeste incedamus: non vt impudenter camelorum modo saliamus: Nec enim solum femina, sed etiam cameli turpiter saliunt; sed vt in Angelorum choris consistamus. Quòd si corpus deforme fit impudenter saliendo, quanto magis animam fœdari credendum est. His tripudijs diabolus saltat. His à dæmonum ministris homines decipiuntur.* Itaque, quisquis es, *Obserua diem Sabbathi, non carnaliter, non Iudaicis delicijs, ait S. Augustinus, qui otio abutuntur ad nequitiam. Melius enim otium tota foderent, quàm tota die saltarent.* Pedes dati sunt, ad ambulandum, non ad lasciuè saltandum. Illis, die sacro, ad ædes sacras, non ad popinas eundum est. Duplicem esse viam Magister noster esse dixit, vnã, qua ad cælum, alteram, qua ad Orcum tenditur. Per Ecclesias ad cælum, per cauponas ad Acherontem est iter. Ad vtrumlibet nos possunt pedes nostri portare. Tartara fugiamus, sidera petamus. *Id autem, inquit D. Gregorius Nazianzenus, agens de Natali Christi festo rectè celebrando, hæc demum ratione consequemur, si nec domus liminis fertis coronemus, nec choreas agitemus, nec vicos ornemus, & cum promptis ad vitium vijs, peccatiq; ianuis, &c. nec comestationibus & ebrietatibus, quia malorum magistrorum mala doctrina est, vel potiùs malorum seminum mala seges. Vis videre quàm mala seges? Quemadmodum supra dicti nouemdecim homines, quò diutiùs saltarunt, eò, terra sub pedibus eorum cedente, profundius merſi inferis facti sunt viciniore; ita & isti tales, non cadunt, sed saliant infelices Curtij in voraginem æternorum suppliciorum. Non ego hæc solus affirmo, maior me id pronunciauit,*

S. Chrysoſt.
hom. 49. in
Matth.

S. Augustin.
in Pſal. 31.
Conc. 1.

S. Greg. Na-
zianz. orat. in
orat. de Chri-
ſti Nat.

nunciavit. Nam Iob, cùm dixisset: *Egrediuntur quasi gre-* Iob 21. 11.
ges paruuli eorum, & infantes eorum exultant iustibus, subiecit,
Tenent tympanum & citharam, & gaudent adsonitum organi. Du-
cunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt. O quàm
 sunt miseri isti, quàm infelices pedes eorum! qui non de saxo sa-
 liunt, sed de Mundo in sepulchrum, de sepulchro in infernum.

Non motu tantùm, sed forma quoque, neque vno dun-
 taxat membro, sed pluribus alij fuere in monstrum (vel sua,
 vel parentum culpa) deformati. Baccharach oppidum est in
 ipsa Rheni ripa, inter Confluentiam & Moguntiam situm.
 Aiunt, olim *Bacchi aram*, ob vini ibi nascentis præstantiam
 fuisse nominatum. Ibi homo degebat mortalium & immorta-
 lium contemtor, cuius deus venter, templum popina, patro-
 nus cantharus. Hic Anno Domini 1595. die 14. Martij, ipsa
 Dominica quinquagesimæ, ne moris sui obliuisceretur in cau-
 ponam se coniecit, vsque ad vomitum potaturus, lusus vsq;
 ad paupertatem. Vxor, postquam eum è domo elapsum ami-
 sit, facilè coniecit, vbi locorum quærendus esset. Quia igitur
 partui vicina, verita est, ne totum peculium puerperio suo
 imminenti necessarium abliguriret maritus, secuta eum roga-
 re, & mitibus verbis monere cœpit, vt tandem finem impone-
 re comestationibus, & secum redire domum vellet antè,
 quàm omnia degularet. Ebrios faciliùs est ducere, quàm
 ebriosos. Hinc & iste non satiatus, facessere vxorem, & in
 malam rem ire iussit; monere pergentem & jam accensius ob-
 loquentem, verberibus abegit, iussitque eum viuo suo malo
 dæmone, quem in vtero gereret, quiq; illi in partu, pro Lu-
 cina futurus sit, domum, vnde malum pedem attulerat, rebi-
 tare. Ni parèret, se gladium suum illi capulo tenus in ventrè
 immerfurum. Illa verò: Eia, inquit, mi vir, Ergone ego
 viuum in vtero gero dæmonem! Esto igitur. Nec plura locu-
 ta, acerbè lachrymans ad ædes suas reuersa est, relicto inter-
 edones & combibones aleatoresque marito. Vix domi appu-
 lerat, cùm dolores partus sensit; siue quòd iniuriæ acerbitas,
 siue quod diuina vindicta, siue vtrumque, partum ante tempus
 maturauit. Vocatur obstetrix, adsunt vicinæ mulieres, editur

VIII.
 Ianfon. l. 3.
 lib. 12. p. 184.
 & Michael
 Iffelt. l. 12.
 Mercurij
 Gallobelg.
 Anno 1595.